

Ποια είναι τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρώπη και η πόλη μας

Ενεργειακή πρόκληση και «Πράσινη επανάσταση»:

Αναζητώντας νέες εναλλακτικές πηγές ενέργειας, φιλικές στο περιβάλλον

Απόστολος Βλάχος, Μίλτος Δημητρίου

Ποια είναι τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρώπη και η πόλη μας στο μέλλον

Ενεργειακή πρόκληση και «Πράσινη επανάσταση»:

Αναζητώντας νέες εναλλακτικές πηγές ενέργειας, φιλικές στο περιβάλλον

Μακροχρόνια εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα
Μειωμένη προσφορά φυσικού αερίου
Αύξηση τιμών ενέργειας
Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

70 χρόνια αφότου ξεκίνησε η εκμετάλλευση του λιγνίτη -με έγκυρες μελέτες αλλά και διεθνείς συνθήκες να δείχνουν πόσο ασύμφορα είναι πλέον τα ορυκτά καύσιμα- δεκάδες χιλιάδες τετραγωνικά χιλιόμετρα στο Ιόνιο, στην Κρήτη, στην Ήπειρο και στη δυτική Ελλάδα παραχωρούνται στην πετρελαϊκή βιομηχανία για έρευνα και εξορύξεις υδρογονανθράκων. Η απειλή για τη Φύση και τον άνθρωπο είναι ακόμα υπαρκτή, εγκλωβίζοντάς μας σε ένα αδιέξοδο (οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά) μονοπάτι. Η εξόρυξη λιγνίτη έχει επιφέρει 120.000 στρέμματα κατεστραμμένης γης στη Δυτική Μακεδονία, 8.000 εκτοπισμένους πολίτες και 550 πρόωρους θανάτους τον χρόνο.¹

Αντίθετα με αυτή τη δυσοίωνη πραγματικότητα, οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) το 2020 για πρώτη φορά στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήταν η πρώτη πηγή ενέργειας. Με 38%, οι ανανεώσιμες πηγές παρήγαγαν περισσότερη ενέργεια από τον άνθρακα και το φυσικό αέριο (27%) αλλά και τα πυρηνικά (25%). Η αύξηση των ανανεώσιμων πηγών οφείλεται κυρίως στην αξιοποίηση της αιολικής και της ηλιακής ενέργειας, παράγοντας αντίστοιχα το 14% και το 5% της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην Ελλάδα το 35% της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε το 2020 παρήχθη από ανανεώσιμες πηγές, όπως: βιομάζα/βιοκαύσιμα, υδροηλεκτρικά, αιολική, ηλιακή και αντλίες θερμότητας². Σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ο απώτερος στόχος είναι μέχρι το 2050 οι ευρωπαϊκές χώρες, να έχουν σταματήσει να εκλύουν αέρια που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου ή,

¹ Τα δεδομένα αυτά έχουν ληφθεί από το παράρτημα του Παγκοσμίου Ταμείου για τη Φύση στην Ελλάδα (wwf.gr).

² Σύμφωνα με το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (dianeosis.org).

έστω, να δεσμεύουν από την ατμόσφαιρα ισοδύναμη ποσότητα όσων εκλύουν. Σε κάθε περίπτωση, μέχρι το 2050 οι χώρες της Ε.Ε. θα πρέπει να γίνουν "κλιματικά ουδέτερες".

Ενεργειακή κρίση - Το νέο τοπίο στην ενέργεια

Η Ευρώπη αντιμετωπίζει μια πρωτοφανή αύξηση των τιμών της ενέργειας που απειλεί να εκτροχιάσει την οικονομία της. Ένας βασικός λόγος είναι ότι οι τιμές του φυσικού αερίου είναι στα ύψη. Αυτό, με τη σειρά του, έχει αυξήσει τις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ. Το φυσικό αέριο, βέβαια, δεν ανήκει στις ΑΠΕ αλλά είναι μια μορφή ορυκτού καυσίμου που αποτελεί μια σύντομη μεταβατική 'γέφυρα' προς τις ΑΠΕ. Ένας άλλος λόγος είναι η αυξανόμενη ζήτηση ενέργειας, η οποία συνδυάζεται με τη μειωμένη προσφορά φυσικού αερίου στην παγκόσμια αγορά. Έτσι η μετάβαση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οι οποίες είναι εγχώριες, ανεξάρτητες και πολύ φθηνότερες, είναι η μόνη βιώσιμη λύση για το περιβάλλον αλλά και την οικονομία της Ευρώπης.

Ερώτηση

Τα δεδομένα στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη επιταχύνουν την ανάγκη της πράσινης μετάβασης, με την απαίτηση να αναπτυχθούν με γοργούς ρυθμούς φωτοβολταϊκά αλλά και αιολικά πάρκα. Υπάρχουν, άραγε, άλλες λύσεις ή τεχνολογίες που μπορούν να προστεθούν στο ενεργειακό μείγμα και να προσφέρουν και άλλες, «πράσινες» λύσεις, στη μάχη για τη μείωση των εκπομπών CO₂;